

COVID-19 ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေး ဗဟိုအဆင့် ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးမှတစ်ဆင့်
ပြည်သူများနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများထံသို့ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး
ပြောကြားခဲ့သည့်မိန့်ခွန်း ကောက်နုတ်ချက်

နေပြည်တော်

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ မတ်လ (၉)ရက်

- COVID-19 ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများအား ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ ဆောင်ရွက်နေသည်မှာ (၅-၁-၂၀၂၀) ရက်နေ့မှ ယခုအချိန်အထိ (၂)လကျော်ကာလရှိပြီ ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- အစဦးတွင် ဝန်ကြီးဌာန၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် အရေးကြီးသော်လည်း (၂)လကြာပြီး ယခုအချိန်၌ ပြည်သူများ၏ သိရှိပါဝင်မှုအခန်းကဏ္ဍသည် ပိုမိုအရေးကြီးလာပြီဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ပြည်သူများ၏ COVID-19 ရောဂါအပေါ် ခံယူချက်၊ ရောဂါ၏ကူးစက်ပျံ့နှံ့မှုနှင့် ကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှုတို့ကို သိရှိနားလည်မှုအတိုင်းအတာ၊ ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပြည်သူများ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့်အခန်းကဏ္ဍ၊ မိမိ၌လည်းကောင်း၊ မိမိ၏ပတ်ဝန်းကျင်၌လည်းကောင်း သံသယရောဂါလက္ခဏာဖြစ်ပွားမှုတွေ့ရှိပါက အနီးဆုံး ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ ကျန်းမာရေးဌာနထံသို့ သတင်းပေးပို့ရန်တာဝန်ရှိမှု၊ မိမိတို့ပါဝင်မှု၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအားကောင်းပါက ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှင့် ကူးစက်မှုများ ကာကွယ်နိုင်မည်၊ ထိန်းချုပ်နိုင်မည်ဆိုသည့်အချက်၊ မိမိတို့တစ်ဦးချင်းစီ၌ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရောဂါပျံ့နှံ့မှုမရှိရန် အသီးသီးတာဝန်ရှိသည်ဟူသော ခံယူချက်များရှိမှု စသည့်အချက်များသည် ယခုအချိန်၌ အလွန်အရေးကြီးလိုအပ်ပါကြောင်း၊
- ယခုအချိန်၌ ပြည်သူများသည် စိုးရိမ်ထိန့်လန့်မှုလွန်ကဲစွာ (panic) ဖြစ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရမည့်အချက်များကို မလုပ်ဆောင်မိခြင်းမျိုး မဖြစ်စေရန်လိုအပ်ပါကြောင်း၊
- မဟုတ်မှန်သော ကောလာဟလသတင်းတုများ၊ သတင်းမှားများကို ထပ်ဆင့်ဖြန့်ဝေခြင်းနှင့် ကိုယ်တိုင်ပြောကြားခြင်း၊ ဖန်တီးခြင်းများ မပြုလုပ်ကြစေလိုပါကြောင်း၊ ပြုလုပ်ပါက ဥပဒေအရ အရေးယူခံရနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊

- မိမိထပ်မံအသိပေးပြောကြားလိုသည်မှာ လူမှုကွန်ရက်စာမျက်နှာများတွင် သတင်းများ ဖြန့်ဖြူးနေသူများအနေဖြင့်လည်း ကျင့်ဝတ်နှင့်အညီ တာဝန်ခံမှု၊ တာဝန်ယူမှုတို့ဖြင့် လုပ်ဆောင်ရမည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ပြည်သူများအနေဖြင့်လည်း ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ၊ အင်တာနက်စာမျက်နှာများ၊ လူမှုကွန်ရက်စာမျက်နှာများ၊ facebook စသည့် နေရာအနှံ့မှ သတင်းများကို ခိုင်မာတိကျမှုရှိသည့် သတင်းရင်းမြစ်နှင့် ချိန်ထိုးတိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးပြီးမှသာ မှန်ကန်သည့်သတင်းများကိုသာ ယုံကြည်ကြရန် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ တရားဝင်ထုတ်ပြန်ချက်များကို ကြည့်ရှုစေလိုပါကြောင်း၊
- ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ကလည်း (၇-၃-၂၀၂၀)ရက်နေ့တွင် ယခုအခါကမ္ဘာတစ်ဝန်းတွင် COVID-19 ဓာတ်ခွဲအတည်ပြု ရောဂါဖြစ်ပွားသူဦးရေ (၁၀၀,၀၀၀)ကျော်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ရောဂါပျံ့နှံ့မှုကို အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ နှေးကွေးသွားစေရန်နှင့် ဖြစ်ပွားမှုကျဆင်းသွားရန်အတွက် ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရောဂါပျံ့နှံ့မှုထိန်းချုပ်ရေး (containment) လုပ်ငန်းစဉ်များကို အားသွန်ခွန်စိုက်ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန်၊ ပြည်သူများအတွင်း ဖျားနာသည့်လူနာများအား အမြန်ဆုံးရှာဖွေခြင်း၊ အသွားအလာကန့်သတ်ပိတ်ပင်ခြင်း (quarantine)၊ လူနာများအတွက် ဆေးရုံများနှင့် ဆေးခန်းများအားပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအား သင်တန်းပေးခြင်း စသည့်နည်းလမ်းများဖြင့် ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်ရန်တို့ကို တိုက်တွန်းထားပါကြောင်း၊ အဆိုပါ တိုက်တွန်းချက်များအားလုံးကိုလည်း ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ လုပ်ဆောင်လျက်ရှိပါကြောင်း၊
- ယခုကာလတွင် ဝန်ကြီးဌာန၏ ဆေးရုံများတွင် ရောဂါဖြစ်ပွားသူများအတွက် ကုသမှုပေးရန် ပြင်ဆင်ထားရှိမှု၊ အသင့်အနေအထားရှိမှုတို့သည် အရေးကြီးသဖြင့် မိမိတို့သည် သတ်မှတ်ဆေးရုံ (designated hospital) များတွင် အထူးဦးစားပေးသတ်မှတ်၍ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊
- ယခုလက်ရှိအချိန်၌ မိမိတို့နိုင်ငံအတွင်းသို့ ပြည်ပမှဝင်ရောက်လာသူအရေအတွက်များ နည်းပါးလာသည်နှင့်အမျှ ရောဂါဖြစ်ပွားကူးစက်ရန် အလားအလာရှိမှုသည့်တိုက်ရိုက်အချိုးကျ နည်းပါးသွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊

- ရောဂါဖြစ်ပွားကူးစက်မှုများပြားနေသော ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံမှ လေကြောင်းလိုင်းများ မိမိတို့ နိုင်ငံသို့ ဝင်ရောက်မှုကို ယခုလ (၉)ရက်နေ့မှ ဧပြီလ (၂၄)ရက်နေ့အထိ ရပ်နားထားမည်ဟု သိရှိ ရပါကြောင်း၊
- မိမိတို့နိုင်ငံရှိ မြန်မာအမျိုးသားပိုင်လေကြောင်းလိုင်းမှ ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံသို့ တစ်ပတ်လျှင် (၃)ကြိမ် သွားလာမှုများကို လျှော့ချခြင်း (သို့မဟုတ်) လုံးဝပိတ်ခြင်းတို့ကို အမြန်ဆုံးစတင် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက်လည်း သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနထံသို့ (၈-၃-၂၀၂၀)ရက်နေ့တွင် အကြံပြု မေတ္တာရပ်ခံထားပြီးဖြစ်ပါကြောင်း၊
- လက်ရှိအချိန် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ၌ ကပ်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို သုံးသပ်ပါက COVID-19 ရောဂါကြောင့် အကြမ်းသေဆုံးရှုံးမှုမှာ (၃.၄)ရာခိုင်နှုန်းခန့်ရှိနေပါကြောင်း၊
- ပြည်သူများအနေဖြင့် မိမိတို့၏ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အသက်အရွယ်ကြီးသူများ၊ ဆီးချို၊ သွေးတိုး၊ နှလုံးရောဂါရှိသူများ၊ ကျောက်ကပ်ဆေးနေရသူများ၊ ကင်ဆာစသည့် နာတာရှည် ရောဂါအခံရှိသူများတွင် ရောဂါဖြစ်ပွားပါက ပြင်းထန်ပြီး သေဆုံးနိုင်ရန် အလားအလာများပါ ကြောင်း၊
- အသက်အရွယ်ကြီးသူများ၊ နာတာရှည်ရောဂါရှိသူများအနေဖြင့် လူစုလူဝေးများသို့ သွားလာ ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကြရန်၊ ကျန်းမာရေးအသိပေးနှိုးဆော်ချက်များကို အထူးအလေးပေး လိုက်နာ ကျင့်သုံးရန်အတွက် တစ်ဦးမှတစ်ဦးသို့ ဆင့်ပွားအကြောင်းကြား ပြောကြားကြစေလိုပါကြောင်း၊
- မိမိအနေဖြင့်လည်း သက်ကြီးဘိုးဘွားရိပ်သာများ၊ သက်ကြီးရွယ်အို နေ့ပိုင်းစောင့်ရှောက်ရေး ဂေဟာ၊ ပရဟိတဂေဟာများ၊ လူငယ်စောင့်ရှောက်ရေးဂေဟာများ၊ အမျိုးသမီးသင်တန်းကျောင်း၊ အိမ်တွင်းမှုသက်မွေးလုပ်ငန်းပညာသင်ကျောင်း၊ မသန်စွမ်းကျောင်းများနှင့် လူငယ်သင်တန်း ကျောင်းများတွင် ရောဂါကူးစက်ပြန့်ပွားမှုများဖြစ်ပွားနိုင်သဖြင့် သတိပြုဆောင်ရွက်ရန်ကိုလည်း သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနသို့ အကြံပြုအကြောင်းကြားထားပြီးဖြစ်ပါကြောင်း၊
- မိမိတို့သတိပြုရမည့်အချက်မှာ အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ၊ အီတလီနိုင်ငံ၊ အီရန် နိုင်ငံစသည်တို့တွင် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုတွေ့ပြီးနောက် မကြာခင်အချိန်အတွင်းမှာပင် လျင်မြန်စွာ ပျံ့နှံ့များပြားလာသည်ကို တွေ့ရှိရသည့်အချက်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- အဆိုပါနိုင်ငံများကဲ့သို့ မိမိတို့နိုင်ငံတွင်လည်း ဤရောဂါဖြစ်ပွားရောက်ရှိကာ ပျံ့နှံ့မှုဖြစ်ပွားလာ ပါက ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများအတွက်လည်း ကြီးစွာသော လုပ်ငန်း

ဖိအားဒဏ်များအပါအဝင် ဘက်စုံဖိအားများဝင်လာမည်ဖြစ်သဖြင့် မိမိတို့၏ ဝန်ထမ်းများသည် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံတွင် ရောဂါစတင်ဖြစ်ပွားစဉ် (၅-၁-၂၀၂၀)ရက်နေ့ကတည်းက ရောဂါ ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို နေ့မအား၊ ညမနား ဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊

- ထို့ကြောင့် မိမိတို့နိုင်ငံ၌လည်း အလားတူပုံစံဖြစ်ပေါ်မလာစေရေးအတွက် လိုအပ်သော အစီအမံ များကို စဉ်းစားဆောင်ရွက်ထားပြီးဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ရောဂါကူးစက်ဖြစ်ပွားသူများကို ကိုင်တွယ်ကုသမှုပေးနေရသည့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများတွင် ရောဂါကူးစက်ခံရနိုင်ချေရှိသဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနရှိ clinical management committee Infection prevention and control committee နှင့် အထူးကု ဆရာဝန်ကြီးများမှ ပြုစုထုတ်ဝေထားရှိ သော လူနာသတ်မှတ်မှု၊ လူနာကုသမှု၊ Infection prevention and control စသည့် လုပ်ငန်း လမ်းညွှန်များ၊ စံလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို တိကျစွာလိုက်နာ ဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ ရောဂါကူးစက်မခံရစေရန်နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံစေရန် မိမိတို့တတ်နိုင် သမျှ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊
- ပြည်သူများအား ကျန်းမာရေးအသိပေးနှိုးဆော်မှုများ ပြုလုပ်သောအခါတွင်လည်း နားလည်ရန် လွယ်ကူသော၊ မှတ်သားရန် ရိုးရှင်းတိုတောင်းသောနှိုးဆော်ချက်များနှင့် မှန်ကန်တိကျပွင့်လင်း သော သတင်းပြန်ကြားချက်များကိုသာ ပေးအပ်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ရောဂါကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးအတွက် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ချက်ချင်းတုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး အစီအစဉ်များကို ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး၊ ကပ်ရောဂါဗေဒ၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ခရီးသွားလာရေး၊ ကုန်သွယ်ရေး စသည့်ရှုထောင့်ပေါင်းစုံမှ ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေးစဉ်းစားပြီးမှသာ ချမှတ်လျက်ရှိပါ ကြောင်း၊
- သို့မှသာ မိမိတို့ဆောင်ရွက်ချက် ငွေကြေးကုန်ကျမှု၊ အချိန်ပေးရခြင်းအတိုင်းအတာ အလေအလွင့် မရှိဘဲ အကျိုးရှိထိရောက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဝန်ကြီးဌာနရှိ ပညာရှင်များအနေဖြင့်လည်း အဆိုပါအချက်ကို အမြဲသုံးသပ်စဉ်းစားရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- COVID-19 ရောဂါ၏ သဘောသဘာဝဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲမှု (natural history of disease) ကို ယခုအချိန်အထိ အပြည့်အဝသိရှိနိုင်ခြင်းမရှိသေးသည့်အချက်ကိုလည်း ဂရုပြု၍ မိမိတို့သည် ကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊

- မိမိတို့ဝန်ကြီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့၊ နိုင်ငံတကာကျန်းမာရေး ဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ရုံးချုပ်၊ အမေရိကန် CDC၊ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ CDC နှင့် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများပြားသော နိုင်ငံများ၏ တရားဝင် အင်တာနက်စာမျက်နှာများရှိ သတင်းအချက်အလက်များကို အမြဲမပြတ်လေ့လာဆန်းစစ် သုံးသပ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊
- ပြည်သူများအနေဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင်နှင့် မိသားစုအားလုံးရောဂါ ကူးစက်ခံရခြင်းမှ ကင်းဝေးစေ ရန် ဝန်ကြီးဌာနမှ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကျန်းမာရေးအသိပေးနှိုးဆော်ချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သံသယလူနာများ တွေ့ရှိ ပါက သတင်းပေးပို့ခြင်းတို့ဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သွားကြစေလိုပါကြောင်း၊
- COVID-19 ရောဂါဖြစ်ပွားမှုဖြစ်စဉ်များသည် မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကဏ္ဍကို စိန်ခေါ် နေသည့် ကိစ္စတစ်ရပ်ဖြစ်သဖြင့် မိမိတို့နှင့် ပြည်သူများ၊ နီးနယ်ဝန်ကြီးဌာန၊ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်းပူးပေါင်း၍ ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်သူများစာရင်း -

- ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်(ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး)
- ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာန
- ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်(ရောဂါနှိမ်နင်းရေး)
- ညွှန်ကြားရေးမှူး(ဗဟိုကူးစက်)
- ညွှန်ကြားရေးမှူး(ကုသရေး)
- နေပြည်တော်ဒုတင်(၁၀၀၀)ဆံ့ပြည်သူ့ဆေးရုံမှ ပါမောက္ခ၊ အထူးကုဆရာဝန်ကြီးများ
- ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး၊ ကုသရေး၊ ဓာတ်ခွဲ၊ e-health ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပဆက်ဆံရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်) စသည့်ကဏ္ဍအသီးသီးနှင့် မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းမှ တာဝန်ရှိသူများ။

(ဤမိန့်ခွန်းသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ လက်ရေးမူမှ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။)